

JOENSUUN KAUPUNKI

Rakennus- ja ympäristölautakunta
PL 59
80101 JOENSUU
Puh. (013) 267 7111

MAA-AINESLUPA JA YMPÄRISTÖLUPA

21.5.2025 § 34
Annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella
Päivämäärä Diaarinumero
22.5.2025 503/11.01.00.00/2025

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 a §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta kallion louhintaan, kiviaineksen murskaukseen, asfalttijätteen sekä kantojen vastaanottoon ja murskaukseen sekä pilaantumattomien maiden vastaanottoon tukitoiminta-alueen rakentamista ja alueen maisemointia varten.

Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Maansiirto Putto Oy
Niskantie 12
81200 Eno

Y-tunnus 0663968-1

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Maa-ainesten ottaminen, kallion louhinta ja kiviaineksen murskaus, asfalttijätteen sekä kantojen varastointi ja käsittely sekä pilaantumattomien ylijäämämaiden vastaanotto ja loppusijoittaminen tukitoiminta-alueeseen ja alueen maisemointiin.

Joensuun kaupunki, Eno, Petronsalo 167–435–253–1.

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee Uimaharjussa, noin 3,5 km Uimaharjasta luoteeseen Honkavaaralla.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 c ja e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää ja tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on vähintään 50 päivää sekä kohta 13 f mukaan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitosmaista.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (VNa ympäristönsuojelusta 713/2014) 2.2 § kohta 6 b mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltäviin lupa-asioihin kuuluu kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää, tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, pilaantumattoman maa-ainesjätteen, betoni-, tiili- tai asfalttijätteen tai pysyvän jätteen muu käsittely kuin sijoittaminen kaatopaikalle, kun käsiteltävä määrä on alle 50 000 tonnia vuodessa sekä alle 50 000 tonnin vuotuiselle jättemäärälle mitoitettu maankaatopaikka.

ASIAN VIREILLETULO

21.2.2025. Hakija on päivittänyt suunnitelmaa tukitoiminta-alueen ja hulevesien johtamisjärjestelyiden osalta 14.3.2025.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Kyseessä on uusi maa-ainestenottoalue.

Kiinteistön omistaa Tornator Oyj. Hakijalla on sopimus maanomistajan kanssa.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Alueella ei ole asemakaavaa.

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Uimaharjun taajamanympäristön osayleiskaava, jossa alue on osoitettu MU-merkinnällä eli maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaustarvetta.

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040 alueelle ei ole merkintöjä.

LAITOKSEN SIJAINNIN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Suunniteltu toiminta-alue on osa Petronsalo-tilaa. Alue sijaitsee noin 3,5 kilometrin päässä Uimaharjun keskustasta. Suunniteltu ottamisalue on kivikkoista ja kallioista talousmetsää ja suunniteltu tukitoiminta-alue sijoittuu suoalueen reunaan, josta on hakattu metsää.

Alueella ei ole luonnonsuojelullisesti arvokkaita kohteita eikä muinaismuistomerkkejä. Alue ei sijoitu luonnonsuojelualueelle tai Natura 2000 -alueelle eikä sellaisten välittömään läheisyyteen. Alueella on suoritettu 5.5.2025 maastokartoitus, jossa alueelta ei havaittu metsälain 10 §:n tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä eikä noro- tai purouomia.

Lähin asuinkiinteistö sijaitsee noin 370 metrin etäisyydellä ottamisalueesta.

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen välittömässä läheisyydessä. Lähin vesistö on noin 120 metrin päässä ottamisalueelta sijaitseva Hanhilampi. Hanhilammen vedenpinnan taso on +101 (N2000).

OTTAMISSUUNNITELMA JA LAITOKSEN TOIMINTA

Ottamistoiminta

Alueelle haetaan maa-aineslupaa 10 vuoden ajalle 150 000 k-m³ ottamismäärälle sekä ympäristölupaa kalliokiviaineksen louhinta- ja murskaustoiminnalle, puhtaiden kaivumaiden vastaanotolle, asfaltin vastaanotolle ja murskaukselle. Arvioitu vuotuinen ottamismäärä on 15 000 k-m³. Ottamisalueen pinta-ala on 4,1 ha, josta varsinaista ottoaluetta 3 ha. Alin ottamistaso on +106,3 (N2000).

Ottoalueen pohja muotoillaan siten, ettei sade- ja sulamisvesistä muodostu lammikoita alueelle. Pinta- ja sulamisvedet johdetaan maastoon ja alueen ulkopuolelle kaivetaan tarvittaessa hulevesien selkeytysallas maastoon johdettavien hulevesien selkeyttämiseksi. Tukitoiminta-alue ja hulevesien johtamisjärjestely toteutetaan 14.3.2025 päivitetyn suunnitelman mukaisesti. Vahinkojen estämiseksi ottamisalueelle syntyvät yli 3 metriä korkeat jyrkänteet aidataan. Ottoalue merkitään maastoon puupaaluin.

Ottamisen päätyttyä alue siistitään ja alueella olevat ottamiseen liittyvät rakenteet viedään pois asianmukaisesti. Ottamisalueen luiskan lopullinen kaltevuus on 1:3 tai loivempi. Metsittymisen annetaan tapahtua luontaisesti, mutta mikäli luontainen taimettuminen ei lähde alkuun, täydennetään metsittymistä istutuksin. Metsittymisen varmistamiseksi tarvittaessa kuohkeutetaan kovaksi tallaantuneita alueita. Pohja muotoillaan kumpuilevaksi ympäröiviä maastonmuotoja mukaillen. Alueelle tuotuja puhtaita ylijäämämaita voidaan hyödyntää maisemoinnissa.

Liikennöinti alueelle tapahtuu itäpuolelta Kotivaarantien kautta sekä länsipuolelta metsäautotien kautta.

Poistettujen pintamaat varastoidaan alueen reunoille ja käytetään maisemointiin ottamisen edetessä. Ottamistoiminta pyritään järjestämään siten, ettei siitä synny ylimääräistä kaivannaisjätettä, vaan kaikki kiviaines joko jalostetaan tai käytetään rakennusmateriaalina tai alueen maisemoinnissa. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on esitetty osana lupahakemusta.

Louhinta

Kallion louhinnan vaiheita ovat kallionporaus, kiviaineksen irrottaminen räjäyttämällä ja tarvittaessa räjäytetyn louheen pienentäminen eli rikottaminen. Louhintaa tehdään keskimäärin 1-2 päivää vuodessa. Louhintajaksolla louhitaan noin 10 000-15 000 tn kiinteää kalliota, mahdollisesti useammalla räjäytyksellä. Louhintatyöhön valikoitu urakoitsija laatii tarvittaessa alueelle louhintasuunnitelman. Räjähdysaineita ei varastoida alueella, vaan ne tuodaan paikalle panostuksen alkaessa.

Murskaus ja rikotus

Murskaustoimintaa suoritetaan kahdessa jaksossa vuoden aikana, kerrallaan noin 20-25 päivän ajan. Murskaustoiminnassa käytetään nykyaikaista siirrettävää C-luokan murskauslaitosta. Murskauskalusto on teloilla ja eri murskausyksiköillä sekä seulastoilla varustettu työkalu. Lisäksi toiminnassa käytetään pyöräkuormaajaa, kaivinkonetta ja kuljetuskalustoa. Tuotetun kiviaineksen varastointiaika on keskimäärin 1-6 kk.

Rikotustoimintaa suoritetaan ennen murskausta ja murskauksen aikana. Rikotuksessa murskattavia ylisuuria lohkeita rikotaan pienempiin osiin kaivinkoneeseen kytketyllä iskuvasaralla.

Asfalttijätteen sekä pilaantumattomien ylijäämämaiden vastaanotto ja käsittely

Alueelle vastaanotetaan asfalttijätettä, joka murskataan ja kierrätetään. Asfalttijätettä vastaanotetaan maksimissaan 3000 t vuodessa. Alueelle vastaanotetaan lisäksi maanrakennustyömaiden puhtaita ylijäämämaita tukitoiminta-alueen rakentamista ja alueen viimeistelyä ja maisemointia varten. Vastaanotetut maa-ainekset tarkastetaan ennen läjitystä ja niistä pidetään kirjanpitoa. Vastaanotetut maa-ainekset ja asfalttijäte varastoidaan tiivispohjaiselle alustalle tuki- ja läjitysalueelle.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Maisema

Ottamistoiminnan ympäristövaikutukset liittyvät paikallismaiseman muutokseen, sillä maa-aines poistetaan pysyvästi. Ottamistoiminnan päätyttyä jälkihoidettu metsittynyt ottoalue sulautuu ympäröivään maisemaan.

Pohja- ja pintavedet

Ympäristöhaittojen ehkäisemisessä mm. pohjaveden suojelussa, toimitaan ottamissuunnitelman mukaisesti ja noudatetaan ympäristöviranomaisten ohjeita ja ympäristö- ja maa-aineslupan ehtoja.

Toiminnasta ei arvioida aiheutuvan haittaa vesistöjen tilaan. Ottamisalue ei kuulu pohjavesialueeseen. Alueella ei synny jätevesiä.

Toiminnasta ei synny hulevesiä eikä toiminnalla ole vaikutusta alueen pintavesiin, koska sade- ja sulamisvedet imeytyvät suoraan maaperään. Maastoon johdettavat hulevedet selkeytetään tarvittaessa selkeytysaltaassa. Myös pölynsidonnassa käytettävä vesi sitoutuu kokonaisuudessaan materiaaleihin.

Melu ja värinä

Melua aiheuttavia työvaiheita ovat kiviaineksen louhinta, murskaus, seulonta sekä lastaus- ja kuljetustoiminta. Seulonta ei aiheuta merkittäviä melupäästöjä ympäristöön.

Melun syntyä ja syntyneen melun etenemistä pyritään ehkäisemään eri tavoin. Melun syntyä voidaan vähentää laitteiston kunnossapidolla ja huollolla. Toiminnassa pyritään käyttämään parasta ja uusinta mahdollista tekniikkaa. Melun etenemistä ottoalueelta rajoittavat maastomuodot ja muut mekaaniset esteet (mm. varastokasojen sijoittelu), sää- ja keliolosuhteet sekä puusto ja muu kasvillisuus.

Kalliokiviaineksen ottotoiminnassa tärinää aiheuttavat erityisesti louhintaräjäytykset. Muut louhinnan työvaiheet tai murskaustoiminta aiheuttavat lievää tärinää, jota voidaan havaita vain toimintojen välittömässä läheisyydessä. Räjäytysten aiheuttama tärinä leviää hetkellisesti alueen lähiympäristöön havaittavasti. Tärinän leviämiseen vaikuttavat maa- ja kallioperän ominaisuudet, kuten maalaji. Laajimmalle alueelle tärinä leviää pehmeissä maalajeissa (esim. savi). Alueen lähiympäristön maaperä on karkearakeista soraa, hiekkaa ja kalliomaata.

Pöly

Ottamisalueella syntyy pölyä kalliokiven louhinnassa, louheen murskauksessa ja seulonnessa sekä valmiiden tuotteiden lastauksessa. Myös ottoalueen sisäinen työmaaliikenne ja ulkopuolinen kuljetusliikenne voivat aiheuttaa pölypäästöjä tietyissä sääolosuhteissa. Pääosa kiviainestuotannon pölypäästöistä on halkaisijaltaan yli 30 µm kokoluokkaa ja laskeutuu lähelle päästökohdetta.

Kallioporauksen pöly on hienojakoista ja se kerätään porausvaunun pölynkeräyslaitteistolla. Pölynkeräyslaitteiston suodattimet pyritään tyhjentämään muualle kuin suoraan räjäytyspaikoille pölypäästöjen vähentämiseksi. Louhinnan ja lastauksen pöly on suurijakoista eikä leviä haitallisesti ympäristöön. Räjäytyksen yhteydessä on havaittavissa hetkellinen pölypilvi, joka laskeutuu räjäytyspaikalle.

Pölyämistä voidaan ehkäistä laitosten sijoitusratkaisuilla ja teknisillä toimilla, kuten koteloinnilla ja pölynerotinlaitteistojen käytöllä. Tarvittaessa pölyämistä voidaan ehkäistä myös kastelemalla.

Maaperä

Alueella käytettävät polttoainesäiliöt ovat IBC-hyväksytyjä ja tarkistettuja kaksoisvaippasäiliöitä. Alueella varastoidaan murskaustoiminnan aikana enimmillään 10 m³ kevyttä polttoöljyä. Murskaustoiminnan aikana tarvittavat öljyt ja voiteluaineet säilytetään lukittavassa varastointikontissa. Mahdollisiin polttoaine- tai öljyvahinkoihin on varauduttu imeytysturpeella. Murskaamon henkilökunta on opastettu toimimaan vahinkotilanteissa.

Jätteet

Toiminnanharjoittaja huolehtii alueen siisteydestä, eikä alueella säilytetä romua tai muuta asiaankuulumatonta tavaraa. Näin ollen hakemuksen mukaisella toiminnalla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen.

Alueella ei varastoida vaarallisia jätteitä. Jos ongelmajätettä toiminnan aikana muodostuu, ne toimitetaan ongelmajätteen keräykseen.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Riskit liittyvät lähinnä koneiden ja laitteiden tankkausten yhteydessä tapahtuviin mahdollisiin ylivuotoihin. Koska alue ei sijaitse pohjavesialueella, ovat mahdolliset haitat pohjaveteen hyvin rajallisia. Vuotojen varalta alueella säilytetään öljynimeytysainetta. Laitoksen käyttäjä tarkkailee laitoksen toimintaa ja tarvittaessa keskeyttää tuotannon, kunnes häiriö ja/tai vika on korjattu. Louhinnassa ja murskauksessa käytetään vain asiantuntevia urakoitsijoita, joilla on omat toimintaohjeet poikkeustilanteiden varalle.

Mahdollisista poikkeus- ja häiriötilanteista tiedotetaan viranomaisia välittömästi. Toimenpiteisiin mahdollisissa häiriötilanteissa ryhdytään välittömästi.

TOIMINNAN TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa on otettu huomioon pölyn, tärinän ja melun leviämisen ehkäisytimet. Mikäli murskaustoiminnasta aiheutuvasta melusta, tärinästä tai pölystä tulisi valituksia, selvitetäisiin melun, tärinän tai pölyn lähde ja vaikutuksiin reagoitaisiin tarpeen mukaan. Alueella työskennellään noudattaen työturvallisuuslain mukaisia työskentelytapoja.

Laitoksen vastuuhenkilö tarkkailee toimintaa jatkuvasti. Melua, pölyä ja tärinää tarkkaillaan aistinvaraisesti. Melu-, pöly- ja tärinämittauksia sekä rakennusten katselmuksia suoritetaan jos erityinen syy niin vaatii. Mikäli päästöistä ilmenee merkittävää haittaa ympäristölle, niin tällöin ryhdytään korjaaviin toimenpiteisiin mahdollisimman pian. Kaluston polttoaineiden kulutusta tarkkaillaan koko toiminnan ajan.

Laitokselle nimetään vastuuhenkilö. Laitoksella pidetään jatkuvaa käyttöpäiväkirjaa, josta ilmenevät kaikki toimintaan liittyvät tapahtumat. Käyttöpäiväkirjaan merkitään laitoksen käyntiajat, työntekijät, huollot, kalusto, tuotantomäärät, tiedot käytetyistä raaka-aineista, sääolot, tehdyt tarkastukset ja tehdyt tarkkailut.

Laitoksen toiminnasta kootaan kirjanpidon ja tarkkailun perusteella vuosiraportti. Raportissa esitetään toiminnan ja sen vaikutusten kannalta merkitykselliset asiat. Raportti toimitetaan valvontaviranomaiselle sovittuna ajankohtana.

Ottotoiminnasta raportoidaan maa-aineslain (555/1981) 23 §:n mukaisesti vuosittaiset ottomäärät lupaviranomaiselle NOTTO- rekisteriin sähköisellä lomakkeella.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN (BAT) SOVELTAMISESTA

Ottamisalueen toiminnassa pyritään käyttämään uusinta ja parasta mahdollista tekniikkaa mahdollisuuksien mukaan. Esimerkiksi käyttämällä työkaluina alan uusimpia malleja voidaan vähentää alueella syntyviä pöly- ja melupäästöjä. Kiviainestuotannon parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta on

julkaistu Suomen ympäristökeskuksen ja eri kiviainestuotannon toiminnanharjoittajien (Infra ry) Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa -julkaisu, johon on koottu alan tausta- ja vertailutietoa

mm. alan parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta (BAT).

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu yleisessä tietoverkossa. Hakemusasiakirjat on pidetty julkisesti nähtävillä 26.2.-4.4.2025 yleisessä tietoverkossa. Viranomaisen on kuullut lähinaapurit 26.2.2025 lähetetyillä kirjeillä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemukseen saapui yksi muistutus Telia Towers Finland Oy:lta naapurina.

Saapunut muistutus

Telia Towers Finland Oy:llä (TTF:llä) on oleva matkaviestintukiasema kiinteistöllä 167-435-24-148, Honkavaara. Matkaviestintukiasema käsittää 81 metrin korkuisen harustetun ristikkomaston. Maston vieressä on laitesuojarakennus, pinta-alaltaan n. 12 m². Matkaviestinaseman tunnus on: Ukkola_uimah, nro: 1316709115

Ukkola_uimah:n matkaviestintukiasemassa on useita eri matkaviestinoperaattoreita, jotka tuovat langatonta (2G/3G/4G/5G) matkaviestinverkon palvelua ympäristöön. Tukiaseman häiriötön toiminta on tärkeää alueen langattomalle matkaviestinverkolle.

Telia Towers Finland Oy esittää ja pyytää, että otetaan seuraavat asiat huomioon:

TTF:n näkemys louhinta-asiassa painottuu louhinta-alueen lähelle sijoittuvan matkaviestintukiaseman laitetilassa olevien laitteiden tärinäherkkyyden huomioimiseen louhintaa suoritettaessa. Lisäksi esitetään pölyn minimoimista laitetilan läheisyydessä ilmanvaihdon suodattimien tukkeutumisen estämiseksi. Laitetilassa sijaitsevilla tärinäherkissä laitteissa saa esiintyä mekaanisia rasituksia enintään seuraavasti:

- Vibraatio: taajuusalue 9 – 200 Hz
- Kiihtyvyys: (voimakkuus) 1 m/s², eikä se saa kestää yli 1% ajasta

- Tärähdys: kesto (aika) ei saa ylittää 6 ms
- Kiihtyvyyssamplitudi (hetkellinen): 50 m/s

Laitetilan lähellä tapahtuvia loushintaräjäytyksiä ei saa suorittaa, jos on perusteltua syytä olettaa em. arvojen ylittävän. Rajojen pitävyyttä valvotaan mastoon ja laitetilaan asennettavalla kiihtyvyyssmittareilla (ns. "tärinämittareilla"). Mittareiden asennus on loushintatyön suorittajan vastuulla.

Masto on perustettu maanvaraisena. Masto ja sen perustus eivät ole erityisen herkkiä loushintatärinöille. Aina loushintaan ryhtyessä on syytä pitää ympäristössä loushintakatselmus, jossa myös masto perustuksineen olisi syytä tarkistaa. Kiipeäminen ei yleensä näissä ole välttämätön. Tukiasemalle kulkee kuitu- ja sähkömaakaapelit olevia teitä pitkin. Hakemuksessa olevan suunnitelmakartan (lopullisen tilannekartan) mukaan ko. kuitukaapeli jää ottamisalueen ulkopuolelle. TTF toteaa, että hakija on hakemuksessaan huomionnut pölyämisestä: *"Murskaustoiminnasta ja työmaaliikenteestä syntyy pölyä, jota pyritään vähentämään vesikastelun avulla sekä sijoittamalla murskaustoiminta ottoluiskien ja varastokasojen suojaan. Murskausaseman kuljettimista osa voi olla katettuja."* sekä *"Ottamisalueella vastaanotetaan maarakennustyömaiden puhtaita ylijäämämaita, joita käytetään alueen viimeistelyyn. Vastaanotetut maat tarkastetaan ennen läjitystä ja maa-aineksista pidetään kirjaa. Varastokasat tiivispohjaiselle alustalle tuki- ja läjitysalueelle. Tarvittaessa kasat kastellaan pölyämisen ehkäisemiseksi. Kasat toimivat itsessään pölyn ja melun suojana."*

Hakija hakemuksessaan mainitsee tärinästä: *"Kalliokiviaineksen ottotoiminnassa tärinää aiheuttavat erityisesti loushintaräjäytykset. Muut loushinnan työvaiheet tai murskaustoiminta aiheuttavat vain lievää tärinää, jota ei havaita kuin toimintojen välittömässä läheisyydessä. Räjäytysten aiheuttama tärinä leviää hetkellisesti alueen lähiympäristöön havaittavasti. Tärinän leviämiseen vaikuttavat maa- ja kallioperän ominaisuudet, kuten maalaji. Laajimmalle alueelle tärinä leviää pehmeissä maalajeissa (esim. savi). Alueen lähiympäristön maaperä on karkearakeista soraa, hiekkaa ja kalliomaata. Tärinän mittaamisessa sekä ihmisen kokemana, että rakenteiden vaurioitumiskriteereiden kannalta värähtelyliikettä kuvaavana fysikaalisena suureena käytetään heilahdusnopeutta. Maa- ja kallioperässä värähtelyaalto menettää energiaansa etäisyyden kasvaessa ja tämä havaitaan heilahdusnopeusarvon pienenemisenä. Tärinän ohjearvoista ei Suomessa ole virallisia säädöksiä. Ihmisen kokemalle tärinälle ei ole määritetty raja-arvoja, vaan vaikutusten arviointi perustuu rakenteille määrättyihin arvoihin."*

Telia Towers Finland Oy esittää muistutuksessaan, että laitetilan lähellä tapahtuvia loushintaräjäytyksiä ei saa suorittaa, mikäli on perusteltua syytä olettaa edellä mainittujen raja-arvojen täyttyvän. Rajojen pitävyyttä valvotaan mastoon ja laitetilaan asennettavilla kiihtyvyyssmittareilla (ns. tärinämittari), joiden asennus, kustannus ja vastuu ovat loushintatyön suorittajalla.

Telia Towers Finland Oy pyytää hakijaa määrittämään / arvioimaan toteutuvia raja-arvoja myös maston ja laitetilan suhteen, sekä ryhtymään edellä mainittuihin toimenpiteisiin kiihtyvyyssmittareiden asentamiseksi, mikäli mittaustarvetta ilmenee.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto terveydensuojeluviranomaiselta, Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta, Joensuun Vesi -liikelaitokselta sekä Joensuun kaupungin kaavoitukselta.

Pohjois-Karjalan ympäristöterveyden lausunto

Terveydensuojelulain kannalta erityisesti huomioitavia vaikutuksia ovat melu, pöly sekä mahdolliset pohja- ja pintavesivaikutukset. Melun ja pölyn leviämisen minimoimisessa hakija ilmoittaa kiinnittävänsä huomiota murskaimen sijoituskohtaan alueella ja pölyntorjuntaa kastelulla, kuljettimien koteloinnilla ja pölynerotin- sekä keräyslaitteistolla. Pölyä ilmaan nostattavaa toimintaa tulee tehdä mahdollisimman paljon maavallien suojassa. Tämän lisäksi ottoalueen reunoille tulee jättää pystyyn mahdollisimman paljon puustoa melun- ja pölyntorjuntaa varten. Toiminnassa on myös huomioitava sääolosuhteet ja niiden vaikutukset melun ja pölyn kulkeutumiseen. Tarvittaessa pölyn leviämistä tulee estää kastelulla, koteloinnilla, maaperän muotoamisella ja murskekasojen sijoittamisella. Pölynsidontaa tulee käyttää puhdasta vettä. Pölyn varsinainen terveyshaitta liittyy hengitettäviin pienhiukkasiin (PM10- ja PM2,5-jakeet). Pienhiukkaset hengitettynä aiheuttavat terveysriskin, jonka suuruus riippuu hiukkasten pitoisuudessa ilmassa. Terveysriskiä voidaan arvioida mittaamalla hiukkasten pitoisuus ilmasta. Asumisterveysohjeen perusteella hengitettävien hiukkasten (PM10) pitoisuus sisäilmassa saa olla enintään 50 µg/m³ ja pienhiukkasten (PM2,5) enintään 25 µg/m³ 24 tunnin mittauksen keskiarvona. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Pienhiukkaset vaikuttavat haitallisesti hengitysteissä aiheuttaen tulehdusta, pahentaa astmaa sekä hengitystie- ja sydäntautioireita ja aiheuttaen ennen aikaista kuolleisuutta (Lanki ja

Pekkanen 2008). Toiminnasta aiheutuva melutaso asunnoissa ei saa ylittää sosiaali- ja terveysministeriön asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista annetun asetuksen (545/2015) melutason toimenpiderajoja: päiväajan keskiäänitaso (klo 7-22) 35 dB (A) ja yöajan keskiäänitaso (klo 22-7) 30 dB (A). Pohjaveden suojakerros tulee olla riittävä. Alueen maaperä on karkearakeista soraa, hiekkaa ja kalliomaata. Betoni- ja asfalttijätteen käsittelyn vuoksi tulisi huomioida pohjaveden laadunseuranta. Maisemoinnin ja siihen käytettävän maa-aineksen vaikutus pohjaveden laatuun tulisi myös kuulua seurataan. Laadunseurannassa on hyvä huomioida myös räjähdysainejämmät. Pohjaveden pinnan- ja laadunseurantaan tulisi olla pohjavesiputki tai -putket. Pohjavesiputken tai -putkien sijainnissa tulisi huomioida otto- ja tukialueet. Tukialueen rajoituksessa Hanhilaampea ympäröivään suoalueeseen jää suunniteltu selkeytysallas suoalueelle, joten tulisi myös vaikutukset pienvesistöön huomioida lupapäätöksessä. Jätteiden säilyttäminen ja käsittely on tehtävä niin, ettei siitä aiheudu pölyämistä, roskaantumista, maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa eikä terveyshaittaa. Ongelmajätteet on säilytettävä tiiviisti suljetuissa, kullekin ongelmajätetyypille tarkoitetuissa astioissa, säiliöissä tai pakkauksissa ja varastoitava katetussa ja lukitussa tilassa. Hakemuksessa ei ollut tietoa lähimpien kiinteistöjen mahdollisista talousvesikaivoista. Toiminta ei saa pilata talousvesikaivojen veden laatua. Talousveden laatuvaatimuksista- ja suosituksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa (401/2001 ja 1352/2015).

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto

Pohjois-Karjalan ELY-keskus huomauttaa, että virtausverkko- ja valuma-alueanalyysin perusteella (liitekartta) nykyisellä, vielä avaamattomalla alueella Honkavaaran rinteessä voisi hyvinkin olla noroja, jotka ovat vesilain suojelemia vesiluontotyyppisiä. Vesilain (587/2011) 2. luvun 11.1 §:n tarkoittamien luonnontilaisten norojen, luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Lisäksi karttatarkastelun perusteella ottoalueella on jyrkänkeittä, jotka saattavat olla metsälain 10 §:n tarkoittamia monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä elinympäristöjä (pääosiltaan vähintään kymmenen metriä korkeat jyrkänkeet ja niiden välittömät alusmetsät; sekä karukkokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisemmat hietikot, kalliot, kivikot ja louhikot, joiden ominaispiirre on harvahko puusto).

Alkuperäisessä hakemuksessa hakija on esittänyt tukitoimintoalueen sijoittamista ottoalueen ja Hanhilaammen väliin, suoalueen reunaan. Etäisyys Hanhilaampeen olisi noin 55 metriä, ja alue rajautuisi Hanhilaampeen laskevaan ojaan. Suunnitelman päivityksessä ”vaihtoehto 2” -nykytilannekartassa (14.3.2025) on esitetty, että tukitoimintojen alue siirrettäisiin kauemmas Hanhilaammesta, noin 100 metrin päähän kivennäismaalle, mitä ELY-keskus pitää parempana vaihtoehtona kuin tukitoimintoalueen sijoittamista välittömästi suoalueen reunassa olevan ojan viereen. Vaihtoehto 2-nykytilannekartassa on kuvattu alueelle rakennettavien kulkuteiden kaakkoispuolelle oja, johon kaikki ottamisaalueen pintavedet johdettaisiin, ja josta ne kulkeutuisivat maastoon Hanhilaammen eteläpuolelle. ELY-keskus huomauttaa, että suunniteltu ojitus katsotaan olevan vaikutuksiltaan vähäistä suurempaa, ja siksi kyseisen vettä ohjaavan uudisojan ojan kaivaminen vaatii lakisääteisen ojitusilmoituksen tekemistä ELY-keskukselle 60 vrk ennen toimenpiteeseen ryhtymistä. Ilmoituksessa tulee esittää suunnittelut toimenpiteet mahdollisimman tarkasti sekä arvioida alueen valumavesiin sekä lammen koko valuma-alueeseen ja vesitalouteen aiheutuvia vaikutuksia. Ojitusilmoituksen pohjalta ELY-keskus arvioi, tuleeko hankkeelle hakea vesitalouslupaa aluehallintovirastosta.

ELY-keskus katsoo, että hakemus on luontovaikutusten arvioinnin osalta puutteellinen, ja että maa-aineslupan myöntämisen edellytyksenä on, että hakija selvittää/täydentää hakemusta siltä osin, löytyykö alueelta vesilain 2:11 §:n tarkoittamia noroja, ja hakee tarvittaessa lupaa poiketa vesilain sääöksistä Itä-Suomen aluehallintovirastosta. Lisäksi hakijan tulee selvittää luotettavasti, ovatko Honkavaaran rinteessä olevat jyrkänkeet metsälain 10 §:n tarkoittamia luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia kohteita.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen käsityksen mukaan, mikäli alueella ei ole vesilain tarkoittamia pienvesiä tai metsälain 10 §:n tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä suunnitellulla maa-aineksen otolla ei olisi maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia aineiden otolle.

Lupamääräyksissä tulee kuitenkin huomioida ainakin seuraavat seikat:

- Koskematonta kalliota tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle pohjavesialueiden ulkopuolella vähintään 1-2 metriä paksu suojakerros.
- Öljytuotteiden käsittelyssä on edellytettävä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumiin pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi

oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.

- Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.
- Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.
- Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten ottamisalueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto.
- Maa-ainesten otto voi vaikuttaa paikallisesti kallioalueen pintavalunnan muuttumisen kautta. Tarvittaessa alueelle tulee rakentaa selkeytysallas, jonka pohjalle kiintoaines laskeutuu.
- Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomioita. Kallioalueen pohja tulee tasata ja muotoilla siten, ettei alueelle pääse muodostumaan pintavesilammikoita. Kallioalueen pohjan muotoilussa käytetään mm. ylijäämämaamassoja.
- Ottomääristä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.

Murskaukseen haetun ympäristölupahakemuksen osalta ELY-keskus lausuu seuraavaa:

Hakemuksessa on esitetty, että lähin pihapiiri sijaitsee noin 370 metrin päässä ottamisalueen rajasta. Liitteenä olevan nykytilannekartan mukaan ottamisalueen lähellä sijaitsee myös toinen pihapiiri n. 400 metrin etäisyydellä. Hakemuksessa olisi hyvä esittää selkeästi kaikki ottamisalueesta alle 500 metrin etäisyydellä olevat kiinteistöt. Hakemuksen mukaan toiminnassa noudatetaan VnA 800/2010 (ns. MURAUS-asetus) mukaisia toiminta-aikoja, koska ottamisalue sijoittuu alle 500 metrin etäisyydelle lähimmistä asuinkiinteistöistä. Hakemuksen mukaan kuormausta, kuljetuksia ja murskausta voidaan myös erityisestä syystä tehdä lauantaisin klo 7.00–18.00 välisenä aikana. Muutoin toimintaa ei harjoiteta viikonloppuisin tai arkipyhinä. ELY-keskus esittää, että hakemukseen tarkennetaan mitä nämä erityiset syyt poikkeaville toiminta-ajoille voivat olla.

Alueella on tarkoitus tehdä kallion louhintaa, joka käytännössä tarkoittaa kallionpörausta, kiviaineksen irrottamista räjäyttämällä ja tarvittaessa räjäytetyn louheen pienentämistä eli rikotusta. Lisäksi alueella otettavaa maa-ainesta murskataan eri murskelajikkeiksi siirrettävillä murskauslaitteistoilla. Kiviaineksen murskauksen lisäksi alueelle tuodaan vanhaa asfalttia ja kantoja murskattavaksi kierrätykseen. Asfalttirouhe käytetään uusioasfaltin valmistamiseen. Ottamisalueella otetaan myös vastaan maarakennustyömaiden puhtaita ylijäämämaita, joita käytetään alueen viimeistelyyn.

Alueella syntyy pölyä kalliokiven louhinnassa, louheen murskauksessa ja seulonnassa sekä valmiiden tuotteiden lastauksessa. Lisäksi alueen sisäinen työmaaliikenne ja ulkopuolinen kuljetusliikenne voivat aiheuttaa pölypäästöjä. Hakemuksen mukaan kallionporauksessa muodostuva hienojakoinen pöly kerätään porausvaunun pölynkeräyslaitteistolla. Muutoin louhinnan ja lastauksen pöly on hakijan mukaan suurijakoista eikä leviä haitallisesti ympäristöön. Murskauksen pölypäästöjä voidaan hakemuksen mukaan vähentää laitosten sijoitusratkaisuihin ja teknisillä toimilla kuten murskainten kuljettimien koteloinnilla, pölynerotuslaitteistoilla ja käyttämällä vettä pölynsidonnassa.

Melua aiheuttaviksi työvaiheiksi on hakemuksessa esitetty kiviaineksen louhinta, rikotus, murskaus, seulonta sekä lastaus- ja kuljetustoiminta. Hakemuksen mukaan melun syntyä ja syntyneen melun etenemistä pyritään ehkäisemään eri tavoin kuten laitteistojen kunnossapidolla ja huollolla. Lisäksi toiminnassa pyritään käyttämään parasta ja uusinta mahdollista tekniikkaa. Melun etenemistä ottoalueelta rajoittavat maastomuodot ja muut mekaaniset esteet, sää- ja keliolosuhteet sekä puusto ja muu kasvillisuus.

MURAUS-asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Hakemuksessa ei ole esitetty arviota tai selvitystä melun leviämisestä. ELY-keskus huomauttaa, että äänen kuuluvuus ympäristöön vaihtelee mm. sääolosuhteiden, vuorokauden- ja vuodenajan mukaan ja melutasot vaihtelevat alueella tehtävien työvaiheiden ja niiden yhtä aikaisuuden mukaan (murskaus, seulonta, kuormausta, kuljetus).

Hakemuksen mukaan toiminnan aiheuttamia melu- ja pölyvaikutuksia seurataan aistinvaraisesti ja tarvittaessa ryhdytään torjuntatoimiin, kuten pölynsidontaan kastelemalla. ELY-keskus muistuttaa MURAUS-asetuksen 4.4 ja 6.3 §:ien mukaisista vaatimuksista: Jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta on pölyn joutumista ympäristöön estettävä ja melua torjuttava.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan pölyn ja melun leviämisen ehkäisemisestä on näin ollen syytä

asettaa määräyksiä ympäristöluvassa. Melu- ja pölyvaikutusten todentamiseksi voi olla tarve tehdä mittauksia, kun alueella on kaikki päästöihin vaikuttavat toiminnot käynnissä. ELY-keskus esittää, että mittaukset tulee määrätä tehtäväksi vähintään silloin, mikäli toiminnasta tulee valituksia tai melun/pölyn havaitaan lisääntyvän häiriintyvissä kohteissa merkittävästi. Lisäksi ELY-keskus esittää, että lähimpiä asuinkiinteistöjä olisi hyvä tiedottaa ennen louhintaräjäytysten alkua. Räjäytystöiden mitoitus on laadittava siten, ettei alueen ulkopuolisille kiinteistöille ja asuinrakennuksille aiheudu tärinistä vahinkoa tai haittaa.

Jätteiden kuljetuksissa (ml. alueelle murskattavaksi tuotavat asfalttijätteet) tulee käyttää jätehuoltorekisteriin hyväksyttyjä kuljettajia, jotka ovat rekisteröityneet ko. jätteiden kuljettajaksi. Rakennus- ja purkujätteiden (ml. purkuasfaltti), vaarallisten jätteiden ja mahdollisesti alueella syntyneiden pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista tulee laatia siirtoasiakirjat (Jätelaki 646/2011, 121 §). Lisäksi jätelain 121 b §:n mukaisesti siirtoasiakirjan laatineen jätteen haltijan on huolehdittava siirtoasiakirjan tietojen toimittamisesta 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin (ns. SIIRTO-rekisteri).

Jätelain (646/2011) 118 §:n 1 momentin kohdan 4 mukaan toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteistä, jos kysymyksessä on toiminta, joka on ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista. Jätteen tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta on säädetty valtioneuvoston asetuksella jätteistä (978/2021, 33 §). Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee lisätä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (YLVA) toiminnan valvontaprofiiliin lomakkeet alueelle käsittelyyn tuotavien jätteiden, toiminnassa syntyvien jätteiden sekä alueella varastoitavien jätteiden raportointia ja tietojen tarkastamista varten.

Muilta osin ELY-keskus esittää, että kirjanpitoa tulee edellyttää ainakin louhitun ja murskatun kiviaineksen määrästä (t/vuosi), rikotuksen, murskauksen ja räjäytysten toiminta-ajoista (ajanjakso ja sen aikainen työpäivien määrä jokaista työvaihetta kohden), alueelle vastaanotetuista ja varastoiduista jätteistä, alueelta lähtevistä jätteistä ja niiden toimituspaikoista sekä poikkeustilanteista ja niiden takia tehtyjen toimien osalta (ml. raportointi poikkeustilanteissa syntyneen mahdollisesti pilaantuneen maa-aineksen ja imeytysaineiden määristä ja toimituspaikoista).

Lisäksi ELY-keskus pyytää huomioimaan, että nyt hakemuksessa esitetysti alueella murskattu asfaltti toimitetaan uusioasfaltin raaka-aineeksi. Jos asfalttimursketta aiotaan kuitenkin hyödyntää muutoin maarakentamisessa, tulee hyödyntämisestä tehdä hyvissä ajoin ilmoitus Vna 843/2017 eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (ns. MARA-asetus) vaatimusten mukaisesti.

Joensuun kaupungin kaavoituksen lausunto

Hakemuksen kohteena olevalla alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Uimaharjun taajamaympäristön osayleiskaava (hyv. 2001). Suunniteltu ottoalue on kaavassa merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU-merkintä). Kaavamääräyksen mukaisesti maankäyttö- ja rakennuslain 43 §:n nojalla on määrätty, että alueelle saa rakentaa vain maa- ja metsätaloutta palvelevia rakennuksia, ei asuin- ja lomarakennuksia.

Maa-aineslain 3 §:n 2 momentin mukaisesti alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, maa-ainesten ottaminen ei saa vaikeuttaa alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmella kaupunki- tai maisemakuvaa.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Voimassa olevassa yleiskaavassa aluetta ei ole osoitettu maa-ainesten ottoon, vaan se on maa- ja metsätalousaluetta, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta. Merkinnällä osoitetaan sellaisia maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joille suuntautuu ulkoilupainetta ja joilla ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi on tarkoitus toteuttaa ulkoilureittejä levähdys- ja muine tukialueineen. Edellä mainittujen pykälien mukaisesti tuleekin arvioida, vaikeuttaako suunnittelu maa-aineiston otto alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen sekä turmeleeko se kaupunki- tai maisemakuvaa.

Ympäristönsuojelulakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 214/2013 vp) otetaan kantaa lain 12 §:ssä mainittuun luvanvaraisen toiminnan sijoittamisen mahdollisuuteen, mikäli se ei ole kaavan mukaista. Asemakaavan osalta tulkinta on lain perusteluissa tiukka; toiminnan sijoittaminen asemakaavan vastaisesti ei olisi mahdollista. Se edellyttäisi kaavamuutoksen tai poikkeamisluvan asemakaavasta. Yleiskaavan ohjausvaikutuksen yleispiirteisyydestä johtuen vaatimukset ovat

perusteluissa löyhemmät. Oleellista on alueelle kaavassa osoitettu maankäyttömuoto. Lain perusteluissa todetaan, että yleiskaavassa esimerkiksi virkistyskäytön tai luonnonsuojelun käyttötarkoitus yleensä estäisi toiminnan sijoittamisen. Sen sijaan esimerkiksi maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle toiminnan sijoittaminen olisi mahdollista.

Hakemuksen kohteena oleva alue sijaitsee jo syrjässä Uimaharjun taajamasta, eikä se täten näy kaupunkikuvassa. Lähimpään asuinrakennuspaikkaan tulee etäisyyttä yli 500 metriä. Otto-alue sijoittuu Honkavaaran taakse alavammalle alueelle, joten sen maisemalliset vaikutukset ovat vähäiset. Alue myös maisemoidaan toiminnan päätyttyä.

Ei myöskään ole nähtävissä, että kyseistä aluetta olisi tarpeen varata johonkin muuhun maankäyttöön. Maa-aineisten ottaminen hakemuksen mukaisessa kohteessa ei vaikeuta Uimaharjun taajamaympäristön osayleiskaavassa osoitetun MU-alueen käyttöä kaavan mukaiseen tarkoitukseen, sillä toiminnalla ei ole merkittäviä vaikutuksia alueelle osoitettuun ulkoilun ohjaamiseen. Yleiskaavassa lähialueelle osoitettua ulkoilureittiä ei ole toteutettu. Reitin ja ulkoilun tarpeiden järjestäminen onnistuu edelleen myös maa-ainesten ottoalueen toteutuessa, sillä alue ei katkaise kaavassa osoitettua ohjeellista reittiä eikä se myöskään sijoitu keskeiselle paikalle ulkoilun järjestämiseen varattujen alueiden osalta. Kaavassa on osoitettu yksi pienialainen maa-ainesten ottoon soveltuva alue (EO-merkintä), mutta alue ei ole käytössä. Kaava-alueelta ei täten löydy kaavamerkinnöin osoitettuja käytössä olevia vaihtoehtoisia alueita toiminnalle.

Toiminnan vaikutukset ympäristöön ja luontoon tulevat arvioitaviksi ympäristölupa- ja maa-aineslupaprosessissa. Läheiseen Hanhिलampeen kohdistuvat mahdolliset vesistövaikutukset ovat tärkeä arvioida.

Edellä mainituin perustein hanke ei Joensuun kaupungin kaavoituksen näkemyksen mukaan maa-aineislain 3 §:n 2 momentin tai ympäristönsuojelulain 12 §:n tarkoittamilla tavoilla vaikeuta alueen käyttämistä Uimaharjun taajamaympäristön osayleiskaavan mukaiseen tarkoitukseen tai turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Joensuun Veden lausunto

Joensuun Veden käytössä oleva Uimaharjun vesitorni sijaitsee ottoalueen läheisyydessä kiinteistöllä 167-435-24-115 Vesitorni. Vesitorni on rakennettu 1970-luvun lopulla. Vesitorni on perustettu kallion päälle tasaushiekan päälle. Vesitornin seinät ja pohja on rakennettu betonista ja katto on puurakenteinen. Vesitorni on kevytrakenteinen ja jo yli 50 vuotta vanha. Vesitornin kunnosta ei ole käytettävissä kuntokartoitusta. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti vesitornia voidaan pitää riskirakenteena louhintatärinän vaikutukselle.

Sumipan laatiman kalliokiviaineksen ottosuunnitelman mukaan (19022025, 19.2.2025) louhinnan lähin vaakasuora etäisyys on noin 200 m. Louhinnan rintauksen korkeus on korkeimmillaan ja lähimmillään vesitornia noin 20 m. Louhintajaksolla louhitaan noin 10 000 – 15 000 tn kiinteää kalliota, mahdollisesti useammalla räjäytyksellä (arviolta 2000 – 5000 m³ yhdellä räjäytyksellä). Suunnitelmassa on huomioitu louhintatärinän riski, mutta ei ole arvioitu tärinän suuruutta tai sen vaikutusta vesisäiliön rakenteisiin.

Lausuntonaan Maansiirto Putto Oy:n maa-aineslupa- ja ympäristölupahakemukseen Joensuun Vesi toteaa, että toiminnasta voi aiheutua vaurioita vesitornin rakenteille. Tästä johtuen Joensuun Vesi pyytää tarkentamaan suunnitelmaa louhintatärinän vaikutuksen arvioinnin osalta.

Lisäksi Joensuun Vesi vaatii, että louhintatärinää mitataan aina louhinnan aikana. Louhinta tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei louhintatärinä vahingoita vesitornin rakenteita.

Hakijan vastineet

Hakija ei toimittanut vastinetta Joensuun kaupungin kaavoituksen lausuntoon.

Vastine Telia Towers Finland Oy:n muistutukseen

Kohteessa suoritetaan ennen toiminnan aloitusta ns kiinteistökatselmukset. Louhinnassa seurataan mittareilla tärinän suuruutta ja toimitaan siten että pysytään huomattavasti ohjearvojen alapuolella. Asiantuntijan kokemuksen mukaan aiemmin vastaavissa louhinnoissa noilla suojaetäisyyksillä on tärinät olleet noin 60 % sallituista lukemista. Nykyistä tekniikka hyödyntäen on työtavalla merkittävä vaikutus.

Vastine ympäristöterveyden lausuntoon

Nykyaikaiset murskaimet ovat kehittyneet siten että pöly- meluhaitat on saatu minimoitua, mahdollisella tuulikelillä ääni kantautuu tuulen alapuolelle kauemmaksi, mutta alueen ympärillä oleva metsä ja puusto vaimentaa tehokkaasti ko haittoja. Kohteesta on kuitenkin etäisyyttä naapuri kiinteistöihin ja kohde on mielestäni sijainniltaan syrjässä.

Pintavesien suhteen Ely-keskuksen lausunnon johdosta esitettiin vaihtoehto 2. jossa pinta- ja sulamisvedet johdetaan Kotivaaran yksityistien raviojaan ja sitä kautta lammen eteläpuolelle. Tämä oli Elyn mielestä selkeästi parempi vaihtoehto.

Naapurikiinteistöjen käyttövesi on järjestetty yhden osalta oman vesikaivon kautta ja muille tulee vesi Joensuun veden verkostosta.

Vastine Pohjois-Karjalan ELY keskuksen lausuntoon

Suomen Metsäkeskuksen metsäneuvoja Jani Sorjonen on maastokäynnin perusteella selvittänyt Maansiirto-Putto Oy:n Petronsalo 167-435-253-1 tilalle maa-aineshakemuksen mukaiset selvitykset mahdollisista metsälain 10 pykälän kohteista. Lausunnon mukaan kohteessa ei todettu mitään rajoittavia tekijöitä.

Vastine Joensuun Vesi -liikelaitoksen lausuntoon

Hakija on keskustellut lausunnossa esitetyistä vaatimuksista Joensuun Veden kanssa. Louhintatyöstä on laadittu asiantuntijalausunto 17.4.2025. Louhinnan tärinästä ym. teetetään tarkat laskelmat ennen ensimmäistä louhinta-jaksoa. Asiasta on sovittu Joensuun Vesi -liikelaitoksen kanssa.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää myöntää Maansiirto Putto Oy:lle maa-aineslain 4 a §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan kiinteistölle 167-435-253-1 Petronsalo kymmenen (10) vuoden ajaksi 150 000 k-m³ suuruiselle määrälle hakemuksen sekä alla esitettyjen lupamääräysten mukaisesti.

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1.

Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 150 000 k-m³. Ottamisalue on enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn laajuinen. Ottamisalueen rajat on merkittävä näkyvästi maastoon.

2.

Ottamisen aikana syntyvät jyrkänteet tulee merkitä näkyvästi maastoon esim. lippusiimalla ja varoituskyltein. Mahdollisten ohikulkijoiden pääsy vaarallisille jyrkänteille tulee estää aitaamalla alue. Asiattomien pääsy alueelle tulee estää.

3.

Alin ottamistaso on +106,3 (N2000). Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään kahden (2) metrin paksuinen suojakerros kaivamatonta maata. Molemmat edellä mainitut ehdot tulee täyttyä.

Alueen korkotaso sekä alin ottotaso tulee merkitä näkyvästi maastoon paikkaan, jossa se säilyy pysyvästi koko ottamistoiminnan ajan. Ottamistason merkintää on muutettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät.

4.

Ottoalueen läheisyyteen tulee asentaa pohjaveden tarkkailuputki ennen toiminnan aloittamista. Putki tulee sijoittaa soveltuvaan paikkaan toiminta-alueen läheisyyteen. Putkesta tulee tarkkailla pohjaveden pinnan tasoa kaksi kertaa vuodessa (esim. touko- ja syyskuu) ja tarvittaessa määrittää pohjaveden laatu. Tiedot tulee toimittaa vuosittain Joensuun kaupungin ympäristönsuojeluyksikköön.

5.

Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

Murskaus	ma-pe klo 7–22
Poraus	ma-pe klo 7-21
Rikotus	ma-pe klo 8-18
Räjäytykset	ma-pe klo 8-18
Kuormaaminen ja kuljetus	ma-pe klo 6–22

Toimintaa ei saa harjoittaa viikonloppuisin eikä arkipyhinä.

Mikäli toiminta-ajoista joudutaan erityisestä syystä poikkeamaan, tulee siitä ilmoittaa etukäteen ympäristönsuojeluksikkoon.

6.

Asfalttijätettä saa vastaanottaa, käsitellä ja varastoida alueella enintään 3000 tonnia vuodessa. Asfalttijäte ja -murske tulee varastoida tiivispohjaisella alustalla. Asfalttijätettä saa varastoida alueella korkeintaan 3 vuoden ajan. Kannot ja hakkeet tulee varastoida niille varatulla alueella.

7.

Louhinnan ja murskauksen tulee täyttää ns. MURAUS-asetuksen (800/2010) vaatimukset

8.

Räjäytykset ja louhinta tulee suunnitella ja toteuttaa valtioneuvoston asetuksen räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta (644/2011) mukaisesti. Räjäytykset tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että aiheutuva värinä jää mahdollisimman pieneksi. Samanaikaisesti räjähtävä räjähdysainemäärä tulee pitää mahdollisimman pienenä.

Ennen ensimmäistä louhinnan toimintajaksoa tulee teettää arviointilaskelmat räjäytysten värinävaikutuksista läheiseen vesitorniin ja ottaa huomioon Telia Towers Finland Oy:n muistutuksessa esiin tuodut vaatimukset ja rajoitukset koskien mastoa.

Räjäytyksen aiheuttamaa värinää tulee tarkkailla ja tarvittaessa todentaa mittauksin. Mittaustulokset tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle. Räjäytyksistä tulee ilmoittaa etukäteen lähialueen asukkaille. Tiedottamisalueesta tulee sopia ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa.

9.

Toiminnan aiheuttama melutaso (A-painotettu ekvivalenttitaso LAeq) ei saa ylittää lähimmällä asumiseen käytettävällä alueella päivällä (klo 7–22) 55 dB ja yöllä (klo 22–7) 50 dB.

Melutasoa tulee tarkkailla aina toiminnan aikana ja tarvittaessa todentaa mittauksin. Murskauksesta tulee ilmoittaa etukäteen lähialueen asukkaille.

10.

Toiminnan aiheuttama pölyhaitta ei saa ylittää lähimmällä asumiseen käytettävällä alueella hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) osalta raja-arvoa 50 µg/m³ (keskiarvon laskenta-aika 24 h) ja pienhiukkasten (PM_{2,5}) osalta raja-arvoa 25 µg/m³ (keskiarvon laskenta-aika kalenterivuosi).

Pölyämistä tulee tarkkailla aina toiminnan aikana. Mikäli on aiheutta epäillä raja-arvon ylittyvän, tulee toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt mitata. Mittaustulokset tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle.

11.

Pölyhaittoja tulee ehkäistä kastelemalla tai koteloida laitteistot tai muulla vastaavalla menetelmällä. Varastokasoja ja kuormia tulee tarpeen mukaan kastella pölyämisen estämiseksi. Alueet ja tiet on hoidettava siten, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi.

12.

Murskain tulee sijoittaa alueen matalimmalle kohdalle hyödyntäen olemassa olevia rintauksia suojina. Varastokasat tulee sijoittaa siten, että melun ja pölyn leviäminen ehkäistään. Pudotuskorkeus murskaimelta varastokasaan tulee pitää mahdollisimman pienenä.

Murskauskalusteiston kuljettimien päähän tulee kiinnittää pölyämistä estävät suojat tai tulee käyttää muuta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Murskauksen meluhaitat tulee minimoida käyttämällä kumitettuja kuormauskohtia ja rännejä, kattamalla kuljettimet, käyttämällä kumisia seulaverkkoja tai muilla yhtä tehokkailla parasta käyttökelpoista tekniikkaa edustavilla laiteteknisillä ratkaisuilla.

13.

Polttoainesäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä. Säiliöissä tulee olla ylitäytönestimet ja tankkauslaitteistot tulee varustaa lukittavilla sulkuventtiileillä sekä lapon estolla.

Polttoaineita ja muita kemikaaleja ei saa varastoida alueella silloin, kun alueella ei ole toimintaa. Toiminnan aikana säiliöt tulee sijoittaa kaivualueen ulkopuolelle. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden tulee olla nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti ja sijoitettava, jos mahdollista, ottamisalueen ulkopuolelle. Ottamisalueella ei saa tehdä laajamittaisia koneiden huoltotöitä. Alueella tulee olla käytettävissä imeytysmateriaalia öljyvuotojen varalta sekä riittävä alkusammutuskalusto.

14.

Tukitoiminta-alueen rakentamisessa hyödynnettäviä ylijäämämaita saa vastaanottaa ja loppusijoittaa alueelle enintään 4 000 tonnia ja alueen maisemointia varten hyödynnettäviä ja loppusijoitettavia vain maisemointia varten tarvittava määrä, kuitenkin enintään 15 000 tonnia.

Tuotavien ylijäämämaiden pilaantumattomuudesta on varmistuttava luotettavalla tavalla ennen niiden tuomista ja varastointia alueella. Ylijäämämaita saa varastoida alueella enintään 3 vuoden ajan ennen niiden loppusijoittamista tukitoiminta-alueeseen ja maisemointiin.

15.

Varastoalueen ja louhittavan alueen hulevedet tulee johtaa hallitusti maastoon ojan kautta ottamissuunnitelman mukaisesti. Tarvittaessa tulee alueelle rakentaa selkeytysallas. Hulevesien laatu tulee määrittää, mikäli on aihetta epäillä niiden sisältävän haitta-aineita. Alueelle tehtävästä ojituksesta tulee tehdä ojitussilmoitus Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti.

16.

Alueen jälkihoito ja maisemointi tulee tehdä vaihteittain ottamisen edistymisen mukaan niiltä alueen osilta, joilta aineksia ei enää oteta. Ottamisen eteneminen tulee suunnitella siten, että jälkihoito ja maisemointi voivat edetä mahdollisimman nopeasti. Otetun alueen pohja on muotoiltava siten, ettei alueelle muodostu vettä kerääviä lammikoita. Lopulliset jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä alueella luvan voimassaoloaikana.

Rintaukset tulee luiskata aluetta ympäröivän maaston muotoja noudatellen 1:3 luiskakaltevuuteen tai loivemmiksi luiskauksen jyrkyyttä vaihdellen ja siten, ettei alueelle ottotoiminnan jälkeen jää yli 5 metrin jyrkenteitä. Alueelle tulee muodostaa mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta esim. alueelta kuorittuja pintamaita käyttäen (n. 15 cm hiekkaa, n. 5 cm humusta). Alue tulee metsittää ja metsittäminen on käynnistettävä jälkihoidon etenemisen tahdissa.

17.

Toiminnan jätehuolto on järjestettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Kyseessä on pysyvän jätteen kaivannaisjätealue.

Vaaralliset jätteet on varastoitava katetuissa tiloissa ja sellaisella alustalla, josta mahdolliset vuodot saadaan keräytyä talteen. Vaaralliset jätteet on pakattava varastointia ja kuljetusta varten asianmukaisesti laatua ja vaarallisuutta osoittavin merkinnöin varustettuihin tiiviisiin astioihin tai säiliöihin. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai muihin jätteisiin. Vaaralliset jätteet on toimitettava sellaiselle yritykselle tai laitokselle, joka saa ympäristöluvan perusteella ottaa vastaan ko. vaarallista jätettä.

18.

Toiminnassa tulee noudattaa niitä määräyksiä, joita Joensuun alueellisen jätelautakunnan yleisissä jätehuoltomääräyksissä ja Joensuun kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu jätteiden käsittelystä, lajittelusta ja varastoinnista, vaarallisista jätteistä, vaarallisia jätteitä koskevasta kirjanpidosta, sekä kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliövarastoinnista.

Jätteiden kuljetuksissa tulee noudattaa jätelain säännöksiä ja käyttää jätehuoltorekisteriin hyväksyttyjä kuljettajia, jotka ovat rekisteröityneet ko. jätteen kuljettajaksi.

19.

Toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa. Käyttöpäiväkirjaan tulee merkitä ainakin seuraavat tiedot:

- louhituksen ja murskatun kiviaineksen määrä (t/a)
- murskauksen ja räjäytysten toiminta-ajat

- käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot (t/a)
- suoritettavat huoltotoimenpiteet
- häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kesto aika, arvio päästöistä ilmaan, vesiin tai maaperään sekä niiden ympäristövaikutukset ja suoritettavat toimenpiteet).
- mittaustulokset

Jätetiedot on raportoitava ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (YLVA) vuosittain helmikuun loppuun mennessä:

- alueelle tuotujen ylijäämämaiden alkuperä, laatu ja määrä
- vastaanotetun asfalttijätteen alkuperä ja määrä
- hyödynnettäväksi toimitetun asfalttijätteen määrä ja hyödyntämiskohde
- vastaanotettujen kantojen ja hakkeen alkuperä, määrä ja hyödyntämiskohde
- toiminnassa muodostuneet jätteet ja vaaralliset jätteet, niiden alkuperä, laatu, määrä ja varastointi sekä edelleen toimittaminen.

20.

Toiminnan häiriötilanteista, olennaisesta muuttamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on viipymättä ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle.

21.

Ottamissuunnitelman ja lupaehtojen noudattamisen ja maisemoinnin edistymisen seuraamiseksi tulee paikan päällä järjestää tarvittaessa hakijan ja valvontaviranomaisen yhteisiä katselmuksia. Ennen ensimmäistä toimintajaksoa alueella on pidettävä aloituskatselmus.

Hakijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Tiedot tulee raportoida NOTTO järjestelmään. Ottotoiminnan loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

22.

Jos ottamissuunnitelma on ristiriidassa lupamääräyksen kanssa, noudatetaan kyseistä lupamääräystä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. 1 momentin mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. (MAL 3.2 §)

Lisäksi maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesientymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asukkaille tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Alueella ei ole merkittäviä kauneusarvoja tai erikoisia luonnonesiintymiä eikä maa-ainestenotto turmele kaunista maisemakuvaa eikä aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Uimaharjun taajamaympäristön osayleiskaava (hyv. 2001). Suunniteltu ottoalue on kaavassa merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU-merkintä). Viitaten Joensuun kaupungin kaavoituksen lausuntoon, toiminta ei vaikeuta alueen käyttämistä Uimaharjun taajamaympäristön osayleiskaavan mukaiseen tarkoitukseen tai turmele kaupunki- tai maisemakuvaa maa-aineislain 3 §:n 2 momentin tai ympäristönsuojelulain 12 §:n tarkoittamilla tavoilla

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottosuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti.

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Kun toiminnassa noudatetaan lupamääräyksissä ja ottamissuunnitelmassa esitettyjä suojaustoimia, kuten jyrkänteiden suojausta ja varoituskylttejä, ei ottotoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle. Maasto-olosuhteet ja esitetyt haittojen torjuntatoimet huomioiden ottotoiminnasta ei aiheudu melu- tai pölyhaittaa asutukselle.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti luvassa on annettava määräykset mm. päästöjen rajoittamisesta, jätteiden syntymisen vähentämisestä ja haittojen vähentämisestä. YSL:n 58 §:n mukaan luvassa on annettava lisäksi tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi. YSL:n 62 §:n mukaisesti tulee myös antaa tarpeelliset määräykset toiminnan ja päästöjen tarkkailusta.

Maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

Vastaus lausuntoihin ja esitettyihin mielipiteisiin ja muistutuksiin

Terveysturvallisuuden (Pohjois-Karjalan ympäristöterveys) lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 3–13, 17.

Joensuun Vesi -liikelaitoksen lausunto ja Telia Towers Finland Oy:n muistutus on otettu huomioon lupamääräyksessä 8.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 3-5, 7-13, 15, 18-19 ja 21.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1.

Kokonaisottomäärä ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottosuunnitelmassa on esitetty.

Lupamääräys 2.

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara.

Lupamääräykset 3, 4.

Määräykset on asetettu pohjaveden laadun ja määrän sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi. Pohjavesiputken asentaminen on tarpeen pohjaveden pinnan korkeuden määrittämiseksi ja pohjavesiputkesta voidaan tarvittaessa ottaa myös pohjaveden laatuanalyysit. Pohjaveden laadun määrittäminen voi olla tarpeen, sillä alueella käsitellään asfalttijätettä. Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa.

Lupamääräys 5.

Toiminta-aikojen rajaaminen on tarpeen naapureille koituvan kohtuuttoman meluhaitan ehkäisemiseksi. Toiminta-aikojen rajaamisessa on otettu huomioon alueen maasto-olosuhteet, etäisyys häiriintyviin kohteisiin sekä esitetyt haittojen torjuntatoimet. Asetetut toiminta-ajat ovat MURAUS-asetuksen mukaiset. Toimintaa ei ole sallittua harjoittaa lauantaisin, hakemuksessa ei ole esitetty erityisiä syitä poikkeaville toiminta-ajoille. Mikäli toiminta-ajoista joudutaan erityisestä syystä poikkeamaan, tulee siitä ilmoittaa etukäteen ympäristönsuojeluyksikköön, jolloin poikkeamisen edellytykset voidaan tutkia etukäteen.

Lupamääräys 6.

Alueella käsiteltävien jätteiden määrä on rajattu hakemuksen mukaisesti. Asfalttijäte sekä sen jalosteet on edellytetty säilytettäväksi tiiviillä alustalla, jotta estetään mahdollisten haitta-aineiden kulkeutuminen maaperään. Jätteiden varastointiaika on rajattu enintään 3 vuoteen valtioneuvoston asetuksen kaatopaikoista mukaisesti. Paikkaa, jossa jätteen varastointiaika ennen jätteen hyödyntämistä tai esikäsittelyä on alle 3 vuotta, ei pidetä kaatopaikkana.

Lupamääräys 7.

Valtioneuvoston asetuksessa (MURAU-asetus 800/2010) säännellään louhinnan ja murskauksen ympäristönsuojelun tasosta. Asetus toimii vähimmäisvaatimuksena ympäristöluvuissa. Tästä syystä toiminnassa tulee noudattaa asetuksen vaatimuksia.

Lupamääräys 8.

Valtioneuvoston asetuksessa räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta (644/2011) säädetään kyseisten töiden työturvallisuudesta. Toimimalla asetuksen mukaisesti ehkäistään myös ympäristölle ja lähialueen asutukselle mahdollisesti aiheutuvia haittoja. Viittauksen tarkoitus on muistuttaa toimintaa koskevista muista säädöksistä.

Ottamisalueen läheisyydessä sijaitsee vesitorni ja matkaviestintukiasema (harustettu ristikkomasto). Tärinävaikutusten arvioinnilla ennen toiminnan aloittamista sekä tärinämittauksilla varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu haittaa vesitornille ja mastolle.

Tärinän mittaaminen on tarpeen, mikäli toiminnan epäillään aiheuttavan kohtuutonta haittaa lähialueen asutukselle. Ympäristönsuojeluviranomainen suorittaa arvion mittausten tarpeellisuudesta. Ihmisen kokemalle tärinälle ei ole määritelty raja- tai ohjearvoja, mutta mittaustuloksia voidaan verrata rakennusten rakenteille määritettyihin arvoihin. Pienikin tärinä voi aiheuttaa runkomelua rakennuksissa. Runkomelun mittausta ei vaadita, sillä louhinnasta aiheutuva runkomelu ei ole jatkuvaa kuten esim. vilkkaasti liikennöidyllä tiellä, eikä runkomelun täten pitäisi aiheuttaa kohtuuttomaksi.

Lupamääräys 9.

Lupamääräys on tarpeen toiminnasta naapureille aiheutuvan meluhaitan vähentämiseksi. Toiminta ei saa aiheuttaa naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta melun osalta. Melun raja-arvo perustuu valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §:n mukaiseen asumiseen käytettävän alueen ulko-ohjearvoon. Melumittauksia on tehtävä, mikäli ympäristönsuojeluviranomaisella on aihetta epäillä asetettujen raja-arvojen ylittävän.

Lupamääräys 10-11.

Lupamääräykset ovat tarpeen asutukselle mahdollisesti aiheutuvien pölyhaittojen rajoittamiseksi ja todentamiseksi. Asetettu hengitettävien hiukkasten raja-arvo perustuu valtioneuvoston asetukseen ilmanlaadusta (79/2017). Mittaukset on tehtävä, mikäli ympäristönsuojeluviranomaisella on aihetta epäillä asetettujen raja-arvojen ylittävän. Vaaditut pölyn leviämisen torjuntatoimet ovat MURAU-asetuksen (800/2010) mukaiset.

Lupamääräys 12.

Lupamääräys on tarpeen murskauksesta aiheutuvien melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Vaaditut torjuntatoimet ovat MURAU-asetuksen (800/2010) mukaiset.

Lupamääräys 13.

Lupamääräykset ovat tarpeen pohjaveden ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Vaaditut torjuntatoimet ovat MURAU-asetuksen (800/2010) mukaiset.

Lupamääräys 14.

Muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, tämän vuoksi on varmistuttava, että muualta tuotavat ylijäämämaat ovat pilaantumattomia. Tuotavien ylijäämämaiden määrä on rajattu maisemointia ja tukitoiminta-alueen rakentamista varten tarpeellisen määrän mukaisesti. Ylijäämämaiden varastointiaika on rajattu enimmillään kolmeen vuoteen ylijäämämaiden käytön suunnitelmallisuuden ja jatkokäytön varmistamiseksi alueen maisemointiin ja rakentamiseen. Laajamittaisempi ylijäämämaiden varastointi ja läjittäminen vaatii erillisen ympäristöluvan.

Lupamääräys 15.

Alueen hulevesien johtamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota, kun alueella varastoidaan asfalttijätettä ja sen jalosteita. Varastoalueen ja louhittavan alueen hulevedet tulee johtaa hallitusti maastoon. Tällöin hulevesistä voidaan tarvittaessa ottaa näytteet ja määrittää mahdolliset haitta-aineet. Haitta-aine-epäily voi syntyä, mikäli alueelle lupamääräysten ja suunnitelman vastaisesti

tuodaan pilaantuneita maa-aineksia. Louhosalueelta tulevat vedet voivat sisältää runsaasti kiintoainesta, joten hulevedet tulee laskeuttaa selkeytysaltaassa ennen maastoon johtamista, elleivät ne imeydy ottoalueelle. Ojitusilmoituksen tekeminen on lakisääteistä, kun ojituksen katsotaan olevan vaikutuksiltaan vähäistä suurempaa.

Lupamääräys 16.

Määräykset ottoalueen muotoilusta ovat tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikua. Maannoskerroksen palauttaminen nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista, joka on erityisen tärkeää pohjaveden suojelun kannalta.

Lupamääräykset 17-18.

Ympäristönsuojelulain 113 §:n mukaan kaivannaistoimintaa koskevassa ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset kaivannaisjätteestä sekä toimintaa koskevasta kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta. VNa ympäristönsuojelusta 18 §:n mukaan kaivannaisjätteen jätealuetta koskevassa lupapäätöksessä on oltava määräykset jätealueen luokituksista.

Toiminnassa tulee noudattaa niitä määräyksiä, joita Joensuun alueellisen jätelautakunnan yleisissä jätehuoltomääräyksissä ja Joensuun kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu jätteiden käsittelystä, lajittelusta ja varastoinnista, vaarallisista jätteistä, vaarallisia jätteitä koskevasta kirjanpidosta sekä kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliövarastoinnista.

Jätteiden kuljetuksissa tulee käyttää jätehuoltoreksiteriin hyväksytyjä kuljettajia, jotka ovat rekisteröityneet ko. jätteen kuljettajiksi. Jätelain 121 ja 121 b §:n mukaan vaarallisten jätteiden ja mahdollisesti alueella syntyneiden pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista tulee laatia siirtoasiakirjat ja toimittaa tiedot rekisteriin (ns. SIIRTO-rekisteri).

Lupamääräykset 19-20.

Käyttöpäiväkirjan pito on tarpeen toiminnan valvomiseksi. Jätelaissa säädetään ympäristöluvanvaraisen jätteen käsittelytoiminnan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta sekä kirjanpitoon sisällytettävistä tiedoista ja niiden säilyttämisestä.

Toiminnasta pidettävä kirjanpito on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta. Lisäksi jätteenkäsittelypaikan pitäjän on oltava selvillä käsiteltävien jätteiden lajista, määrästä, laadusta ja ympäristövaikutuksista.

Ilmoitukset toimintaa koskevista muutoksista ovat tarpeen toiminnan valvonnan sekä ympäristöluvan muutostarpeen arvioinnin takia.

Lupamääräykset 21-22.

Määräykset selventävät maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia.

LUVAN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Lupa on voimassa 10 vuotta.

Maininta lupaa ankaramman asetuksen noudattamisesta

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tässä luvassa olevia määräyksiä ankarampia määräyksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

OTTAMISTOIMINNAN ALOITTAMINEN

Toiminta voidaan aloittaa ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21.2 §:n mukaisesti ennen kuin päätös saa lainvoiman. Tämän lupapäätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupapäätöksen määräysten mukaisesti. Alueella ei ole merkittäviä kauneusarvoja tai erikoisia luonnonesiintymiä.

Toiminnan aloittaminen ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tuloa edellyttää, että luvan saaja asettaa 22 000 euron suuruisen vakuuden mahdollisten haittojen, vahinkojen ja kustannusten

korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalta. Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

MAKSUT JA VAKUUDET

Tarkastusmaksu

Maa-aineslupahakemuksen tarkastusmaksu on 2115 €

Ympäristölupahakemuksen tarkastusmaksu on 1260 €

Asianosaisten kuulemiskulut

Naapurien kuulemisesta peritään maa-ainestaksan 4.1 §:n mukaisesti 325 euroa.

Aloittamisoikeus

Maa-aineslain mukaisen toimenpiteen suorittamisesta ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa peritään maa-ainestaksan 5.1 §:n mukaisesti 148 euroa ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 9 §:n mukaisesti 70 euroa.

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainesoton valvontamaksu määräytyy voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2025 valvontamaksu on 409,50 € ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä. Ympäristöluvan valvontamaksu peritään valvontaohjelman mukaisesti.

Vakuus

Lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi hakijan on asetettava 22 000 euron suuruinen vakuus lupamääräyksissä ja ottamissuunnitelmassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään yhden vuoden tämän päätöksen voimassaoloajan yli menevälle ajalle. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyn loppukatselmuksen jälkeen.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 2, 5–12, 14–17, 19–20, 22, 27, 34, 39, 42–44, 47 a – 49, 52–53, 58, 62, 66, 70, 83–85, 87, 96, 111–114, 123, 167–168, 170, 190–191, 198, 199, 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2–4, 6, 11–15, 18 §

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 1a, 3–7, 10–16, 19–21, 23, 23 a, 23 b §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1–4, 6–9 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1–4, 6–8, 12–13 §

Jätelaki (646/2011) 118 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 33, 36 §

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013) 3 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (MURAUS-asetus 800/2010)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Joensuun kaupungin ympäristönsuojelumääräykset (16.11.2015)

Joensuun alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset (13.6.2024)

Joensuun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (20.12.2023) 2–3, 9 §

Joensuun kaupungin maa-ainestaksa (18.12.2024) 2–5, 8 §

Joensuun kaupungin hallintosääntö (22.12.2022) 22 §

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Pohjois-Karjalan ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat, kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi

Pohjois-Karjalan ympäristöterveys, ymparistoterveys@siunsote.fi

Ilmoitus päätöksestä

Niille, jotka asian käsittelyn yhteydessä ovat sitä pyytäneet, ja niille, joille on annettu lupahakemusta koskevasta kuulutuksesta erikseen tieto sekä niille, jotka ovat esittäneet lupahakemuksesta mielipiteen tai muistutuksen.

Julkinen kuulutus

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella yleisessä tietoverkossa 22.5.2025.

MUUTOKSENHAKU**Valitusosoitus**

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusoikeus on:

1. sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
2. rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
3. toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
4. elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
5. muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus on liitteenä.